

Plotin

Zbilja u očima mistika

Plotin preoblikuje Platona.

Preko pola tisućljeća vremenske razlike.

Između Platona i Plotina stoje: Aristotel, akademija, peripatetska škola, stoicizam, Filon Aleksandrijski, gnoza.

Važnost Plotina: otkriće transcencije.

Plotin preuzima bipolarnost zbilje od Aristotela (jedinstvo i mnoštvo).

No, Plotin misli kako bipolarnost proizlazi iz jedinstva Jednoga.

Jedno je iznad sveg ostalog na apsolutan način, nepomiješano i različito od ostalog.

Najveća poteškoća spoznati Jedno.

Kako govoriti o Jednom?

Negativni govor: što Jedno nije.

Emanacija.

Jedno posjeduje u prekomjerju cjelokupnu zbilju.

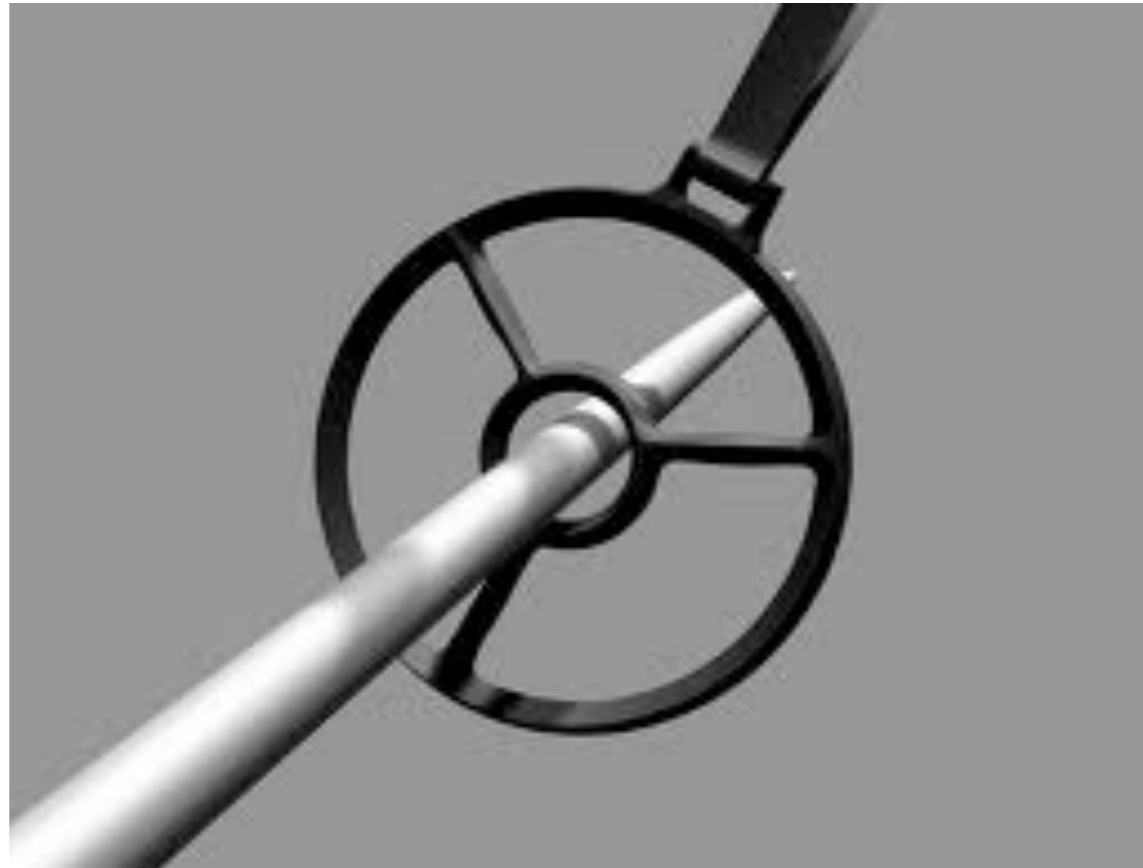
Ona najprije nije razvijena.

Ona je mogućnost, moć.

Postanak zbilje iz jednog – nužnost.

Izvor

Krug

Svjetlost

Sjeme

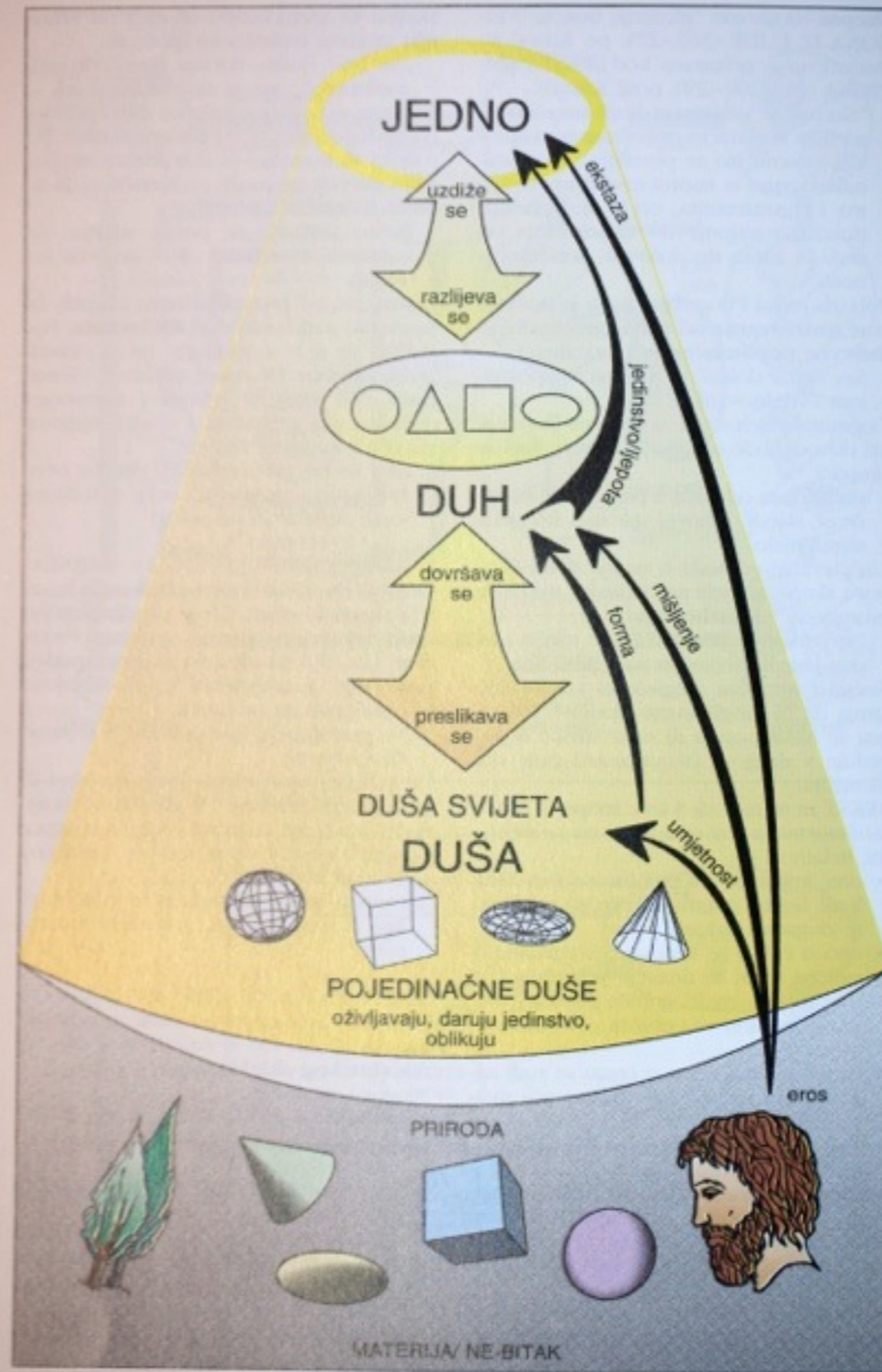

Korijen

Hijerarhija područja zbilje:

Svaki stupanj bitka – hipostaza, određeni je način Jednoga:

Jedno, duh, duša, materija.

Plotinovi stupnjevi emanacije

Jedno transcendiraju zbilju u svakom pogledu:

prekomjerje i sila,

mišljenje samog sebe,

vječno isto samom sebi,

najviša budnost,

naddobro.

Obilježja božanskog Plotin ne pripisuje Jednome, nego drugoj hipostazi, duhu.

Svjetlo od svjetla, preslika jednoga, savršeni bitak, savršeno spoznaje.

Duh je misao koja misli sebe. U duhu su bitak i misao isto. Savršeno jedinstvo sa samim sobom.

Duša – posrednik između duha i materije.

Duša je slika i riječ, izričaj duha.

Zadatak prožeti i urediti mnoštvo.

Dijalektika, ali i otvorenost izravnom zoru duha, mistika.

Više stupnjeva duše:

duša svijeta,

pojedinačne duše.

Materija je suprotni princip Jednome.
Neodređeno je mnoštvo. Posljednji je
stupanj emanacije. Mjesto je suprotnosti i
svađe.

Nesuglasje, nered, rastrganost, mjesto zla,
ružnog, mračnog.

Materija dopijeva do zbilje samo ukoliko
uspijeva sudjelovati u redu, obliku, jednom.

Čovjek je tijelo i duša.

Biće je između.

Duh-duša i tijelo.

Materija.

Što je čovjek više duh-duša, to je manje tijelo-materija.

Put je: pounutrašnjenje, odricanje izvanjskog, čišćenje, oslobođenje.

Okret unutra i sve više postajanje duha i duše vodi k cilju: jedinstvu s Jednim.

Gledanje Jednog je sreća.